

турвание на нови слова и съ нови граматически правила. Сичкитѣ тогисѣ познахѣ доброто си и почнахѣ да совѣтуваѣтъ да ся отдѣли новиятъ грѣцкый языкѣ отъ стариятъ. Единѣ тѣхний филологѣ, г. Атанасий Христопуло, пѣрвий ся показа на новото поприще. Той въ 1805 години издаде за опитѣ пѣрвѣтъ граматикѣ на говорниятъ грѣцкый языкѣ. Одаренѣ съ проничателенѣ разумѣ, той предложи (на) отечественицитѣ си да улеснатѣ языкѣтъ и да ся освободятѣ отъ старитѣ окови въ писанието си, които станахѣ причина да ся роди тая пуста и непотребна ортография,¹⁾ за която не дѣцата толко²⁾ и юношитѣ губятѣ въ училищата много години, но и иститѣ учители длѣжни сѣ да ся риятъ въ граматикитѣ и въ словаритѣ, за да пишѣтъ правилно. Това здравомислено предложение на г. Христопула, каквото е извѣстно, прие го отъ ученитѣ толко г. Велара, съ кѣто напечата и нѣкои писания, но другитѣ филолози, стари и млади, които си изядоха хлѣбѣтъ да пишѣтъ и учѣтъ празнѣтъ ортография, не можахѣ да приемятъ едно мнѣние, което скоро щеше да ги уравни съ вчерашнитѣ ученици; защото колкото по-малко неправилни правила има единѣ языкѣ, толко по-равенѣ, по-гладѣкъ и по-сладѣкъ е и затова по-лесно ся изучава. Италианскитѣ языкѣ служи за големо доказателство на сѣкиго. Г. Христопуло совѣтуваше, ортографията да остане за стариятъ языкѣ. Онези, дѣто ще ся посвятѣтъ на церковното служене и на ученостѣ, тии требава непрѣмѣнно да учѣтъ стариятъ языкѣ, слѣдователно и ортографията; другитѣ народѣ, който ся обраща³⁾ сосѣ свѣтски занятия, защо да си губи толко години времето да ся учи непотребнѣ за него работѣ? Не ли е по-добрѣ това време да го употреби на нѣкоя наука? Помислете, любезни соотечественици!

Но това многополезно предложение Христопулово остана археологическо, и грѣцкѣтъ словесностѣ остана на пѣрвото си битие⁴⁾ и до днесѣ. Толко граматиката му за говорниятъ языкѣ не можаше да не намѣри мѣсто въ разгласенѣтъ⁵⁾ потребностѣ за да ся отдѣли новиятъ языкѣ отъ стариятъ. Отъ една години на другѣ тая нужда показваше ся по-ушутителна⁶⁾ и требуваше да ся исплѣни.

1) Правописѣ. 2) Само. 3) Занимава. 4) Състояние. 5) Разгласената, разпространената. 6) Осезателна.